

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) _____

Топ: мектепалды

Балалардың жасы: 5 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: 15.07 - 19.07.2024ж. «Жазғы сайыстар»

Педагогтың аты-жөні _____

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балабақшадағы таңертеңгілік қабылдау мейірбикенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мұқият болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбикенің қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Ертеңгілік жаттығу	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалауармен жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады.				

	1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). (дене шынықтыру)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Еңбек: ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, бірлесіп жұмыс істеуге машықтандыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, істі соңына дейін жеткізуге үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы жерді тазарту және қазу. Мақсат-міндеттер: еңбек тапсырмасын жауапкершілікпен орындауда баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: ағаш кесуге қатысу. Мақсат-міндеттер: ересектермен бірлесіп жұмыс жасаудың нәтижесін көруге тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты копсыту. Мақсат-міндеттер: копсытудың не үшін қажет екенін түсініп, еңбекте саналылықты танутуға тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.

	«Ұлы дала баласы» «Жас спортшылар», балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін тренажерлардың көмегімен таза ауада жаттығу. (дене шынықтыру) "Табиғатта не болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында қолданылуын бекіту, сөйлемдегі сөздердің келісімі. Барасы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала сұраққа жауап беруі	Жүгіреміз, зырлаймыз «Денсаулық зор байлық», «Дені саудың тәні сау» тақырыптарында әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың маңыздылығын түсіндіру. Жауапкершілікке, тиянақтылыққа үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жиі жуу, тазалықты сақтау және басқа) https://bilimkids.kz/kk/videos/11 (қарым-қатынас іс-әрекеті, мәдени-гигиеналық дағдылар) Көркем шығарма оқып беру (немесе	Спорттық ойындар күні Санамақтар жаттау. https://bilimkids.kz/kk/videos/18, https://bilimkids.kz/kk/videos/1 https://www.youtube.com/watch?v=CQt2QNrRSBk (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Қолымда не бар?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: мынадай ұғымдарды пысықтау: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші, оң-сол; кеңістік түсінікті пысықтау, қимылды, түсіну сезімдерін дамыту. Керекті материалдар.	Менің көңілді добым Балалармен әңгімелесу «Допты спорт түрлері». Доппен ойнау. Допты нысанаға лақтыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Сурет салу, мүсіндеу «Менің көңілді добым». (шығармашылық іс-әрекет) "Жетіспейтін сөзді ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: апта күндері туралы білімдерін бекіту. Материал. Доп. Ойын барысы. Үй иесі бірден бастап, допты	«Олимпиада алауы» Отбасылық жарыстар, эстафеталық жарыстар ұйымдастыру. (дене шынықтыру) «Спорттың жазғы түрлері», «Менің сүйікті спортым», «Отбасындағы спорт» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру) Спорт туралы жұмбақтар, сұрақтар қою. Санамақтар мен өлеңдер жаттау. (қарым-қатынас іс-
--	---	--	--	--	--

	керек. Ойынды тақырып бойынша ойнаған жөн. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару. Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене тұрады да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар	үзінді оқу). (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Ұқсас - ұқсас емес" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруға үйрету; олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерді сипаттама бойынша тану. Міндеттері: балаларға зейінділікке үйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы.	Табиғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшалар. Ойынның мазмұны. Бала қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты, мысалы, үлкен және кіші тасты ұстатады. Балал қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында-кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі,	ойыншылардың біріне лақтырады: - Күн күндіз жарқырайды, ал ай. - Таңертең мен балабақшаға келіп, үйге оралдым. - Егер кеше жұма болса, бүгін. - Егер дүйсенбі, сейсенбі болса, бейсенбі. Сол сияқты сіз жыл мезгілдері, айлар туралы ойын жүргізе аласыз. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Бес тас" қазақтың ұлттық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың зейіні мен ептілігін дамыту. Ойынның барысы. Ойнаушылар ең	әрекеті) Спорттық жаттығулар жасату, ойындар ойнату (бадминтон, футбол, волейбол). (дене шынықтыру) Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар. "Пішіні бірдей затты тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттар нысаны туралы ойды нақтылау. Ойын барысы. Тәрбиеші шеңбердің суретін көтереді, ал балалар мүмкіндігінше бірдей пішіндегі заттарды
--	---	---	---	---	--

	соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті. Егер ол устаган кісіні таныса, оның көзін байлап, соңы соқыр теке жасайды. Өйтпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді. Ол: Қараңғыда көзім жоқ, Тиіп кетсе сөзім жоқ. Қайда кеттің қалқа жан, Жетектейтін өзің жоқ. Қолға түскен құтылмас, Қала бермек көзім боп, — деп таяғын өзі	Мысалы: бір бала болжам жасайды, ал қалған балалар болжауды жалғастыру керек: "Екі қоңыз жорғалап жүрді. Бірі қара нүктелермен қызыл, екіншісі қара ...". (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді	ұзындығы бірдей екі қарандаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір-біріне ұсақ 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады да ойнағысы келген немесе ойынға тартылған балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м	алдымен, кім-кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз –тасты қолды еңкейте жоғарыдан төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас	атауы керек. "Жұптық эстафета" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ережелер бойынша ойнауды, жылдам жүгіруді, жұппен секіруді үйрену. Өзара қолдау мен достыққа тәрбиелеу. Еркін ойын: "Ұшады - ұшпайды" Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызша командаға реакция және мінез-құлықты реттеу. Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана
--	--	--	---	--	---

	болжаған тықыр, дыбыс естілген жаққа қарай соза береді. Айнала трған ойнаушылар қашып жүріп. (дене шынықтыру)	құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. (таным іс-әрекеті) "Фигура жаса" қимыл-қозғалым	жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Балаларға бір-бір доп таратып бергеннен кейін, тәрбиеші оларға допты қақпадан өткізуді ұсынады. бала допты домалатып, қуып келеді де сызыққа жеткеннен кейін кері оралады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Ойнаушы топтардың ауысуына болады; 2-3 рет ойнаған балаға тәрбиеші енді дем алуды, басқалардың қалай өткізетінін көруді ұсынады. Қақпаны ірі құрылыс материалынан жасауға немесе оның орнына балалардың орындығын пайдалануға болады.	жерге түсіп кетуі мүмкін. Кім көп тас қаршып алса, сол бірінші ойнау кезегіне ие болады. Бірінші кезек алған ойыншы бестас ойынының шартын бұзып алғанға дейін ойнайды. Одан кейін екінші кезектегі, ол тоқтаған соң, үшінші кезектегі ойыншы ойнайды. Ойын осылай жалғаса береді. Тастарды қаршып қағып алу кезінде басқа тастарды қозғалтуға болмайды және қақпа тасты түсіріп алмауы керек. Ойыншы ойынның шартын бұзғанға дейін ойнай береді. Тек ойынның шарты бұзылған жағдайда	қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз.
--	--	--	--	--	---

		ойыны. Мақсат-міндеттер:балаларды жүгіруге жаттықтыру. Ойын ережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді. Сигнал берілген кезде олар тез орнында тұрып, қандай-да бір қалыпқа келу: шалқайып отыру, қолдарын көтеру аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қызықты екенін атап өтеді. Жыл соңына қарай ойын күрделене түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жұппен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы	Олардың аяғының арасынан балалар доп өткізеді. (дене шынықтыру)	ғана келесі ойыншы кезек алады. Ал келесі кезек келгенде ойнаушылардың қай-қайсысы болсын, ойынды өзінің бұрынғы тоқтаған жерінен жалғастырады. (дене шынықтыру)	
--	--	--	--	---	--

		фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б. (дене шынықтыру)			
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы ас	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар

	Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Кел балалар, келіндер, Асты дәмді көріңдер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр сені асың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мақсат-міндеттер: жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, ережелерге деген тұрақты қызығушылық және балалардың танымдық, сөйлеу белсенділігі дамыту Көркем сөз Нан қосып жетоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Майлықты дұрыс қолдану, қолды дұрыс жуу шеберлігін жаттықтыру, тамақ ішкеннен кейін аузыңызды шаю шеберлігін арттыру. Көркем сөз Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру, ұқыпты тамақтану қабілетін жүзеге асыру. Көркем сөз Үйрек берді тамақты, Балапанға га-га-га деп, Мысық жүрді соңынан, Марғауының мяу-мяу деп. Тамақтанды бәрі де, Тұрып-ап таң сәріден. Тек кішкентай балақай, Түк жемеді әлі де, Ассыз болмайды күнің, Ботқа жеші, кел	Мақсат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Пышақпен нанға май жағу қабілетін нығайту. Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
--	--	---	---	---	---

				күнім. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Кел достарым, келіңдер" Мақсат-міндеттер: Балаларды түрлі жылдамдықпен - баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5-2 мин тоқтаусыз жүгіру; қосалқы қадаммен арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру; көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсу дағдыларын дамыту.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу ""Жан - жануарлардың дауласуы" қазақ халық ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларды қазақ халық ертегісімен таныстыру; үй жануарлары туралы білімдерін тиянақтау; ертегіні мұқият тыңдап, мазмұнын өз ойымен толық жеткізіп айтуға үйрету; сөздік қорын, тілін дамыту; жан-жануарларды күтіп-баптауға, қорғап, қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Музыкадан ойын-	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Жәндіктер әлемі" Мақсат-міндеттер: Балалардың табиғат әлеміне қызығушылығын арттыру, жәндіктерді қорғап, оларға қамқор болуға баулу. Жәндіктердің түрлерімен таныстыру, олардың пайдасы туралы мәлімет беру. Жәндіктердің тіршілігін түсіндіру, оларды сипаттай білуге үйрету, олар туралы жұмбақтар шешуге қызығушылықтарын арттыру.	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Көңілді жаз" Мақсат-міндеттер: Балаларды хабарлы сөйлемді қолдана отырып, сурет мазмұнына қарай әңгіме құрауға үйрету; айтылған ойды тыңдауға және ұғынуға, әңгімеге араласуға, сұрақ қоюға және сұраққа жауап беруге деген білігін дамыту, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз еліне сүйіспеншілігін арттыру, елін, жерін сүйуге тәрбиелеу.	Жапсырудан ойын-жаттығу "Көңілді хоровод" Мақсат-міндеттер: Балаларға қағаздан гармошка сияқты бүктелген қағаздан бірнеше бірдей пішінді кесуге үйрету (адамдардың силуэті), фигураларды бір композицияда орналастыру қабілетін дамыту. Бізді қоршаған әлем туралы білімдерін байыту: материктер, әр түрлі халықтар, достық туралы білімдерін жетілдіру. Ұқыптылыққа, табандылыққа тәрбиелеу.

		жаттығу "Ақжелкен" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	Сурет салудан ойын-жаттығу "Ғарыш әлемі (балауыз мелдармен сурет салу)" Мақсат-міндеттер: Түрлі әдістермен ғарышты бейнелеуге үйретуді жалғастыру; акварель мен балауыз мелдармен қолданудың практикалық дағдыларын жетілдіру; көру қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тиянақтылыққа тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Табиғаттағы жазғы	Құмырсқаларды	Жолды жөндеу	Заттардың	Қанқызды бақылау

	өзгерістерді бақылау Мақсат-міндеттер: табиғаттағы жазғы өзгерістер туралы білімдерін нақтылау; жаздың әртүрлі кезеңдерін салыстыру қабілетін дамыту; табиғаттағы өзара қатынастар туралы қарапайым тұжырымдар жасау қабілетін қалыптастыру. Балалардың назарын жазғы табиғаттың сұлулығына аударыңыз, қандай өзгерістер болғанын сұраңыз. (Күннің ұзақтығы өсті, қоршаған ортаның температурасы көтерілді, жәндіктер пайда болды, құстар келді, жапырақтары гүлдеді).	бақылау. Мақсат-міндеттер: құмырсқалар және құмырсқа илеуімен балаларды таныстыруды жалғастыру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. Бақылау кезінде құмырсқалардың үлкен жанұялармен өмір сүретініне көңіл аудару, сүйір үйлерді салады - бір тал шөптер, қылқан жапырақ, тағы басқа материалдардан (балапан құрттарды асырайды), (минутына 100 шынжыр табандары) зиянды шыбын-шіркейлерді құрта отырып, пайда әкеледі. Ауа райын құмырсқа илеуі	жұмысын бақылау. Мақсат-міндеттер: балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру; нңбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. Балаларға жолды жөндеу жұмыстары жайында баяндау: асфальттың ескі қабатын алу, ұсақталған тас қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар	көлеңкесін бақылау. Мақсат-міндеттер: балалардың күн мен ауаға байланысты құбылыс, көлеңкенің пайда болуы, туралы білімдерін бекіту. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін, таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкенің ұзындығын өлшеу, көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балаларды күн аспанда қозғалады деген	Мақсат-міндеттер: балаларды жәндіктер (қанқыз) туралы білімдерін жетілдіру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. - Балалар біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? - Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды созып, алақандарыңды тосып тұрсаңдар, ол жәндік сендердің алақандарыңа өзі қонады. (Балалар көздерін жұмып, қолдарын созып тұрады, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қанқызды қояды.) – Балалар, көздеріңді
--	---	---	---	--	---

	Болжам - Күннің тұманды мұнардан көтерілуі ауа райының ыстық болуының нышаны. - Күн көзі жаз айларында бұлттанып батса жаңбыр болады. Мақал-мәтелдер 1. Жаз келді, Үйрек ұшып, қаз келді. 2. Қарға қаңқылдаса, Қысты шақырады. Қаз қаңқылдаса, Жазды шақырады Көркем сөз Жаз келді жарқырап, Мәз болды атырап. Жасылға боялып, Жайлайды жапырақ Күлімдеп күн жырлап, Бұлақтар былдырлап. Жас талға құс қонып, Әндетті жыр-жырлап.	арқылы болжауға болатын балаларға көрсету: егер барлық жолдары ашық және еркін жүрсе, онда жақсы ауа райының нысанын білдіреді. Балаларға құмырсқа илеуін қоруы керек болатыны жөнінде қорытынды жасау. Жұмбақ: Екі басы жұдырықтай, Ортасы қылдырықтай. (Құмырсқа) Бір балуан өзі күшті, қайраты мол, Өзінен үлкен затты көтерер ол. Мейлі қыр, мейлі жота, мейлі төбе, Қайқандап аса берер бәрінен де ол. (Құмырсқа) Көркем сөз	ауыстырады - каток, жүк машиналары және т.б. Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Жұмбақтар 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2. Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш Бұрынғы бұрғымен бұрап-бұрап бұрғылады. Қатты қаппен мықтылып қаптап қойғанмын. Мақал-мәтел Жан қиналмай Жұмыс бітпес. Талап қылмай Мұратқа жетпес.	қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. Жұмбақ Мен жүгірсем, ол да жүгіреді, Мен мүдірсем, ол да мүдіреді. (Көлеңке) Қимылды ойын: «Қақпашы». Мақсат-міндеттер: жарысу элементтері бар спорттық ойындарға қызығушылығын дамыту. Еңбек: жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру. Мақсат-міндеттер: қолмен еңбекке баулу; жұмыстың үнемді орындауға, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға	ашыңдаршы, сендердің алақандарыңа қандай жәндік қонды. Сендер бұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайдан көрдіңдер? Балалар көздерін ашқан кезде қанқызын көріп, таңғалады, қуанады, бір – біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі. - Қанқызының артында қанша қара нүкте бар? Қандай саңырауқұлақты қанқызымен салыстыруға болады? Неліктен қанқызын дәрігер Айболит деп атайды? Қанқызы зиянды жәндіктерді жейді. "Сипаттама бойынша тап"
--	---	--	---	---	---

	"Жалпы атауын ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттарды жеке – жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешу арқылы тапқырлыққа, шапшаңдыққа баулу. Көрнекілік: жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздары. Ойын шарты: тәрбиеші балаларға хатқалтанын ішіне салынған жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздарының суреттері бар бірнеше сериялы дидактикалық материалдарды	«Құмырсқа мен Мұрат» С. Оспанов Таңнан кешке құмырсқа Жалықпайды жұмысқа. Ерінбейді Мұрат тек Тұруға кіл бұрысқа. Тыйымдар Құмырсқаның илеуін бұзсаң, үй ішіңе кесапаты тиеді. "Қажетті дыбысы бар жануарды, жәндікті ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: фонематикалық естуді, тез ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші атында А, К әріптері бар жәндіктер ойлап табуды ұсынады. Еңбек: "Құмырсқа илеуі үшін	Көркем сөз "Жолың болсын!" Н. Айтов Атам шықса сапарға - Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға - Жолың болсын, - дейді атам. - Жолың болсын дейді олар, Үлкенге де кішіге. "Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, жылдамдыққа, иілгіштікке машықтандыру. Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан екінші	тәрбиелеу. "Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады:	дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жәндіктерді сипаттама бойынша тану қабілетін бекіту немесе басқа жәндікті сипаттау. "Шалғындықта үш сайыс" қимыл-қозғалыс ойыны. Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. Еңбек: құм салғыштан шашылған құмды жинастыру. Мақсат-міндеттер: құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттін
--	---	---	--	---	--

таратып береді. Осы материалдарды жалпы атауына сәйкес топтастыру қажет. Өзінің топтағанын дәлелдеп айтуы тиіс. Мысалы: алма, өрік, алмұрт, жемістерге жатады. Өйткені олар – жеміс ағаштары. Еңбек: балалармен бірге алаңды ретке келтіру. Мақсат-міндеттер: балаларға өз жұмысын жоспарлауға, әрекеттер тізбегін сызуға, қажетті құралды таңдауға, өз жұмысының нәтижелерін бағалауға үйрету. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер:	қоршаулар". Мақсат-міндеттер: құмырсқа илеуін балаларға қамқорлыққа алуға тәрбиелеу; жануарларды күту талабын жетілдіру, еңбек дағдыларын жетілдіру. "Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін.	аралыққа өту, гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. Еңбек: көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Мақсат-міндеттер: көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру. "Неге?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сұраққа дұрыс жауап беруді үйлестіруді бекіту, қоршаған әлем туралы білімдерін тереңдету және кеңейту. Балалардың дербес іс-әрекеті. Балалар ойынының мазмұны мен	Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек,- дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың	қалыптастыру. "Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналу
---	--	--	--	---

	балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде	Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Болмаған нәрсені кім көбірек байқайды?» Табиғатта маусымды құбылыстар туралы ұсынысты бекіту; елестету, ықыласты жетілдіру. Тапсырма. Қант шақпағын қою. Минуттан соң	тақырыбын байыту және дамыту.Өз пікірін қорғай білуді жетілдіру,құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде білдіруді дамыту, рөлдерді бөлу қызметін,ойыншықтарды, міндеттерді бөлісуді дамыту.	немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. "Жануарды тамақтандыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: аталған	сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үші! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені"қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды
--	--	---	--	---	--

	тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Ұшты-ұшты" қимылды ойын- жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін дамыту. Еркін ойындар.	ештеңе қалмайды. Қорытынды. Құмырсқалар тәттіні жақсы көреді. Өзіндік іс-әрекеті. Игерілген норма мен ережелерді орындауға балаларды ойын барысындағы қарым қатынастарға икемдеу (тәртіп мәдениеті, достық сезім, ұжымдық қарым қатынастар).		жануарлар,жәндіктер ,құстар қалай, немен тамақтанатыны туралы балалардың білімдерін бекіту. Жарысқа қатысу ықыласын, сұраққа тез жауап бере білуін дамыту. Эксперимент. Таңертең және түсте көлеңке биіктігін өлшеу. Қорытынды. Күн аспанда жылжығандықтан көлеңке биіктігі өзгереді. Еркін ойандар.	жалғастырады. Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру.				

	Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту.

	Үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедуралары. Көркем сөз Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз. Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармақпен және ортаңғы саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сұқ саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз: майды нанға пышақпен жағу. Көркем сөз Кел, балалар келіңдер, Асты дәмді көріңдер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр, сені асың. Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын, Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Қасықты дұрыс қолдануды бекіту, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды тәрбиелеу. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Балаларда мәдениетті: гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруға, дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету. Көркем сөз Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тағам дағдылары: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар, (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Тыныш ұйқы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				

Ұйқыдан тұру	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсат-міндеттер: төсекте жатып, гимнастикалық жаттығуларды өздігінен жасауға машықтандыру. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. (дене шынықтыру)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар: Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Дағдыларды жетілдіріңіз: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортаңғы саусақтарыңызбен ұстаңыз, сұқ саусағыңызбен үстіңгі жағынан ұстаңыз; қолдың шанышқысының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек. Көркем сөз Күні бойы қызыққа, Батамызда қаламыз. Қиынсынып қашпаймыз,	Гигиеналық дағдылар Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Дұрыс тамақтануға шақыру, жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-гигиеналық дағдыларды дамыту; аспаздың жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде.	Гигиеналық дағдылар Өзінің сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру. Көркем сөз Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық

		Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сазымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		(мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Кім көп біледі?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, тапқырлық қасиетін дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші қолына стакан ұстап, оны не үшін қолдануға болатынын сұрайды. Кім көп әрекеттерді атаса, сол жеңіске	"Дорбада не бар екенін тап?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сипап сезінетін белгілерді сипаттау. Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністер мен жемістерді дорбаға салады. Бала қолында болған нәрсені сипап сезінуі керек және бұл	"Күнді ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: күннің бөліктері туралы түсініктерді бекіту (таңертең, түстен кейін, кешке, түнге дейін) Материалдар: күннің бөліктері бейнеленген карточкалар. Ойын барысы.	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты	"Орманшы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: кейбір ағаштар мен бұталардың, олардың құрамдас бөліктерінің (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы еске түсіру және бекіту. Ойын барысы. Бір

жетеді. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Арқан тарту" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; төзімділікті дамыту. Ойын барысы. Балалар екі командаға бөлінеді, әр топ арқанның ұшынан ұстап, өздеріне мүмкіндігінше қатты тартады. Сызықтан асып түскен топжеңеді. (дене шынықтыру) «Бәйге», «Арқан тарту», «Көкпар» ұлттық ойындарымен «Ұлы дала баласы» спорттық сайысын	туралы жұмбақ жасау керек, сонда балалар жүргізушінің қолында не бар екенін болжай алады. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; кеңістікті бағдарлауды үйрету. Ойын барысы. Мысық пен тышқанды таңдағаннан кейін, қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қолдарын біріктіреді. Мысық шеңбердің артында, тышқан оның ішінде.	Тәрбиеші балалармен бірге күннің неше бөліктен тұратындығын біледі, олардың аттарын атап, сәйкес суреттерді көрсетіп, дұрыс ретпен орналастыруды ұсынады (таңертең, түстен кейін, кешке, түнге). Тәрбиеші күн құруды ұсынады және күннің бір бөлігін атайды. Балалар күннің қалған бөлігін тізімдейді және сәйкес суреттерді көрсетеді. Ойын 2-3 рет қайталанады. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Біз де" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ойынға деген	ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Аңшылар мен	«орманшы» таңдалады, қалған балалар оның көмекшілері. Олар оған жаңа екпелер үшін тұқым жинауға көмектесуге келді. «Орманшы» айтады: «Менің орманымда өсіп жатқан көптеген ... (қайың, үйеңкі, терек), тұқым алып берейік». Ол ағашты атамай-ақ сипаттай алады. Балалар тұқымдарды іздейді, оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді. Көбірек тұқым жинап, жаңылыспаған жеңімпаз болады. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс
---	--	---	--	---

	ұйымдастыру. (дене шынықтыру)	Мысық басқа ойыншылар күзететін тышқанға өтуге тырысады: олар мысықтың төменгі жағынан өтіп кетуіне жол бермейді, қолдарын төмен түсіреді; жабық қолдарынан көтеріп, оның секіруіне жол бермеуге тырысады. Ойын мысық тышқанды ұстап алғанға дейін жалғасады. (дене шынықтыру) Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Ақ серек, көк серек», « Орамал тастамақ» және т.б.	қызығушылығын дамыту. Бұл ойынды кең бөлмелерде ойнауға болады. Ойынға қатысатын балалар қаз қатар отырады. Ойын бастаушы жұрт алдына шығып, әңгіме айта бастайды. Ойынның шарты төмендегідей болады. Ойын бастаушы балалардың қосылып айтылуына болатын сөз айтса, олар «біз де» деп жауап бірге жауап беруі керек те, қосылуға болмайтын сөз айтса, үндемеулері керек. «Біз де» сөзін айтып қалса, онда айып тартатын болады. Ән салып, не тақпақ айтып, не би билеп береді. Ойын бастаушы: мен	қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. Ойын барысы. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді.	ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу. Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұл арық. Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың
--	---	---	--	--	---

		көлге барамын. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: онан үйрек ұстап аламын. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: үйректің жарымын күшігіме беремін. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: күшігім жейді. Осы кезде біреу; «біз де», деп қалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен бала айып тартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. (дене шынықтыру) Балалардың сүйікті қимылды ойындарын ойнату. Жаңа ойындарды үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындарына атрибуттар әзірлеу.	Ойын бірнеше рет қайталанады. (дене шынықтыру) Еркін ойын: "Менің бұлттым". Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Ойын барысы. Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалуды елестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды.	қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпай ешкілерді қолымен ұстап ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады. Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады. Ереже: шұңқырдан секіру. (дене шынықтыру) Ұлттық ойындардан байқау өткізу: «Бес
--	--	---	---	--

			(дене шынықтыру)	Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айту. (таным іс-әрекеті)	темше», «Көкпар», «Асық ойындары». (дене шынықтыру)
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Күнді бақылау. Күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру; күннің қозғалысымен шығуын қадағалауды жалғастыру, күннің ұзаруымен жылынуын белгілеу күн ұзын, күннің көзі ұзақ тұрады, жоғары көтерілсе ыстық болып, онан сайын ысиды. Күннің төгілуі, ылғалдар -өсімдіктің	Желді бақылау. Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту;желдің қалай құрылуы жөніндегі мәліметтерді толықтыру: жер қызады,жерден ауа қызады, одан әрі жоғарлайды, ал суық ауа оның орнын басады, содан соң жел тұрады. Желдің нашар, күшті	Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсат-міндеттер: үлкендер еңбегімен таныстыруды жалғастыра отырып, аула сыпырушы еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көркем сөз "Аула тазалықшысы" А. Меңдібай. Балабақша ауласында,	Әңгімелесу. "Өзіңді жәндіктерден қалай қорғауға болады?" Мақсат-міндеттер: жәндіктерден қорғау туралы білімді қалыптастыру; өз денсаулығына деген саналы көзқарас; зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Сұрақтар мен жауаптар - Егер адамдар, жануарлар мен	Кішкентай балаларды бақылау . Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару:жеңіл көйлектер,шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс

	толқынды өсуімен, құрт-құмырсқалардың, құстардың пайда болуымен байланысты орната білу. Жұмбақ: Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) Көркем сөз Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! Еңбек: гүлді күту. Мақсат-міндеттер: алаңдағы өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауға үйрету. Гүлге ұқыпты қарауға және сүюге тәрбиелеу. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе	жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу; ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Табиғатқа қызығушылықты, қадағалауды дамыту. Жұмбақ Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел) Көркем сөз Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! Еңбек: үй өсімдігін отырғызу. Мақсат-міндеттер: үй	Көмектесем мен де оған, Таң атқаннан кешке дейін, Жинап қоқыс, қағаздарды. Тынбай еңбек ететін Құметтеймін, қадірлеймін, Бар тазалық сақшысы. Еңбексүйгіш адал жанды. Ауланы да тазалайды, Ағашты да бұтайды. Су себеді гүлдерге де, Шаршамайды, тынбайды. Балаларға сұрақтар: - Балалар біздің балабақшамызда кімдер еңбек етеді? - Ал, біздің ауламыздың әсем де, таза болуына кім қарайды? - Аула сыпырушы	өсімдіктер жәндіктерден қорғалмаса не болар еді? - Жәндіктер бірнеше ай ішінде Жердегі барлық азық-түлік дүкендерін жойып жіберуі мүмкін. Жәндіктер тарататын ауруларды (тиф, оба - бүрге мен бит арқылы тарайды; безгек - безгек масасы арқылы тарайды; орман кенелері өте қауіпті; шыбындар - ішек инфекцияларын таратушылар; аралар және басқа жәндіктер аллергия тудырады) ... - Өзіңді жәндіктерден қалай қорғауға болады? Ата-анаң үйде не істеп жүр?	екеніне көңіл аудару(қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Өлі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру, еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Мақал-мәтел 1. Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2. Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны алады. Көркем сөз
--	---	--	--	--	---

және эксперименттер "Осындай бола ма, болмай ма?". Мақсаты: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіруге үйрету. - Жазда қар жауа ма ? Күн шығып тұр, жаңбыр жауып тұр? Эксперимент. Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Қорытынды: Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай	өсімдігін отырғызуға қатысу; жұмыс аяқталған соң, жұмыс орнын өз бетінше жинауға дағдыландыру. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. Ойын	қандай жұмыстар атқарады? - Біздер ол кісіге қандай көмек көрсете аламыз? Аула сыпырушының да балабақшада өзіндік үлкен орны бар. Ол балабақша ауласының тазалығына, гүлдер мен ағаштардың жақсы өсуіне, аулады сендерге зиян немесе кедергі келтіретін бөгде заттардың болмауына қарайды. Ол кісінің еңбегін дұрыс бағалап, көмектесіп отыруымыз керек. Қажетсіз заттарды кез келген жерге лақтыруға, ауланы бүлдіруге болмайды. Еңбек: аула сыпырушыға көмек жасау: кесілген	Жәндіктерден қорғаудың кейбір ережелерін есте сақтау қажет: - масалар көп болатын ашық жерде сіз арнайы масалардың торының астында ұйықтай аласыз; - пәтерлерде және үйлерде осындай торларды терезелерге қоюға болады; - серуенге ұзын шалбар мен ұзын жеңді көйлек киіңіз. - қолды, бетті және дененің басқа ашық жерлерін масаға қарсы жақпа жағу керек немесе масаларға қарсы дәрі шашу керек; - парфюмерия, одеколон, лак және басқа хош иістер жәндіктерді тартады.	"Іні" Е. Өтетілеуұлы "Бір ісіме қапа ма" Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. "Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту.Күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. Еңбек: ойыншықтарды жөндеу. Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету, басталған істі соңына дейін жеткізу
--	--	--	---	---

ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей,	басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажеті болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп	бұтақтарды, жиналған қоқыстарды тасу. Мақсат-міндеттер: үлкендер еңбегін бағалауға, көмек көрсетуге тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында"	Егер мұндай иіс сізден немесе жақын жердегі ересек адамнан шықса, жәндіктер міндетті түрде айналасында болады; - жәндіктер көп жерде жалаңаяқ жүгіргенде абай болу керек; - сіз кене көп болған кезде орманда ашық киіммен жүре алмайсыз. Кене тістеп, сорып алмайтындай етіп бүкіл денені қорғау керек; - жәндік шаққан жерді қасымау керек, себебі жараға инфекция түсуі мүмкін; - асқазан-ішек жолдарының ауруларына себеп болатын шыбыннан	ықыласын тәрбиелеу. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі.
--	---	--	---	--

тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық.	жасырынып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғылмай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар	тамақ жауып тұру керек. "Сиқырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда тапқырлықты, ептілікті дамыту. Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама. Диаметрі 4-5 м шеңбер салынады. Ойыншылар шеңбер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердің ішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады. Жүргізуші (жеребе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаны күзетуге	Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбедеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы
--	---	--	--	--

		Секектеймін ыршыпта, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер "Ойлан, асықпа". Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне-айқын, ыстық,	орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күліп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы. Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады; екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталынбай құтылып, өз ұяларына қайту керек. "Итеріспек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: күштілікке, ептілікке, ойын кезінде бірін-	күзетші тағайындалды, ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қоңырау шалады. Шақырылған адам "күзетшіні қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. "Күзетші" оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса. ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер "күзетші" оны ұстап алса, онда олар рөлдерді ауыстырады. Ең көп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады.	қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, бір (және екінші) аяқпен
--	--	---	--	--	--

		жарық...; «аспан» сөзіне- бұлт, көгілдір, жаңбыр сәйке келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. "Қол ұстасып жүру" қимылды ойын-жаттығуы. Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету(орталар қарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына) . Ұжымдық сезімге тәрбиелеу.	бірі түсіне білуге баулу. Жаттығу ойындары. "Кедергілер арасынан жүгіру". Мақсат-міндеттер: кедергілер арасынан, затты құлатпай ирелендеп жүгіруге жаттықтыру; дене тепе-теңдігін жетілдіру. Мақал-мәтелдер - Ердің атын еңбек шығарар. - Еңбектің наны тәтті, жалқаудың жаны тәтті. Еркін ойындар.	"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып	секіруге дағдыландыру. Еркін ойындар.
--	--	---	--	--	---

				саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Еркін ойындар.	
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Саябаққа, орманға, далаға, су қоймасына бірлескен серуендеу ұсынылады. Жаяу жүргенде ауа-райына сай киініп, қоқысты қалдырмаңыз! Жаз: жазда гүлзардың әртүрлі гүлденуін байқай аласыз. Жаңадан жайқалған гүлдерді қарастырыңыз, балаларға жердің безендірілуіне ұқыпты қарау керектігін ескертіңіз.				